

Ekologická výchova v ekocentrech a jejich nabídka

Studenti učitelství MŠ

Ekologická výchova v ekocentrech a jejich nabídka

- Základní pojmy eko/envi/TUR
- Význam EV pro MŠ
- Ekocentra a jejich vznik
- Přehled ekocenter ČR
- Nabídka vzdělávání ekocenter
- Praktické ukázky

Cíle výchovy?

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

Základní pojmy

Ekologická výchova - Zdůrazňuje zaměření na vztah (člověka a prostředí), nejen na poznání okolí obklopujícího člověka (= životního prostředí). Dnes nejčastěji vnímáno jako „šetrný k ZP“

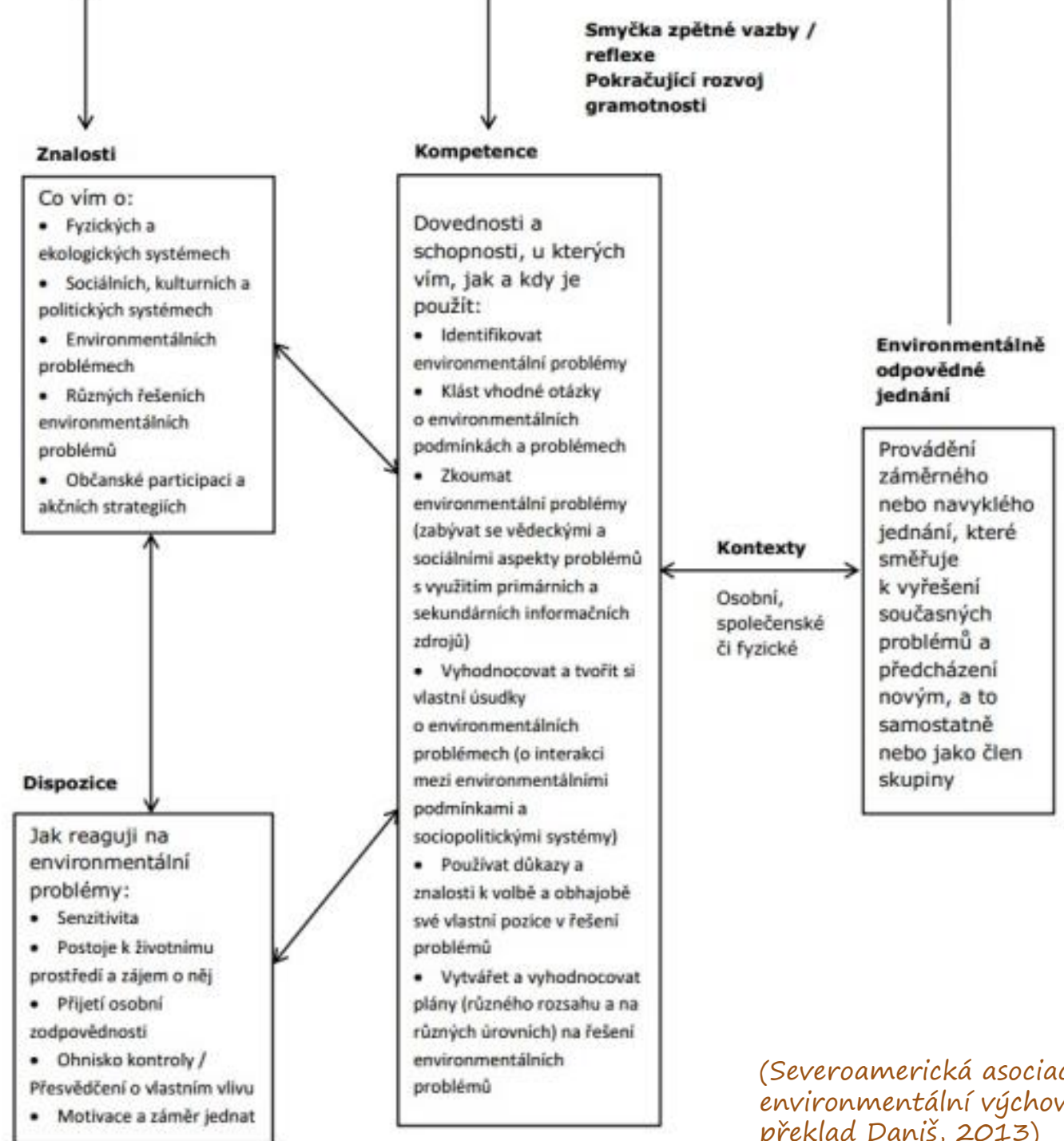
Environmentální výchova - Odvozeno od „environment“ (= životní prostředí), zdůrazňuje zaměření na celé (přírodní i umělé) životní prostředí (člověka), zdůrazňuje odlišnost od pouhé „výuky ekologie“.

EVVO – Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta, vychází z české legislativy ((Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí)

Vzdělávání pro udržitelný rozvoj/udržitelnost - zdůrazňuje vyvážený ohled na kvalitní životní prostředí, i ekonomický a sociální rozvoj, na dlouhodobou udržitelnost, zahrnuje důraz na zapojení veřejnosti v rozhodování.

Environmentální gramotnost

- Cílem je člověk, který vnímá svou odpovědnost, je citlivý ke svému okolí, má odpovědný vztah k přírodě a ekologicky příznivé hodnotové a postoje orientace atd.

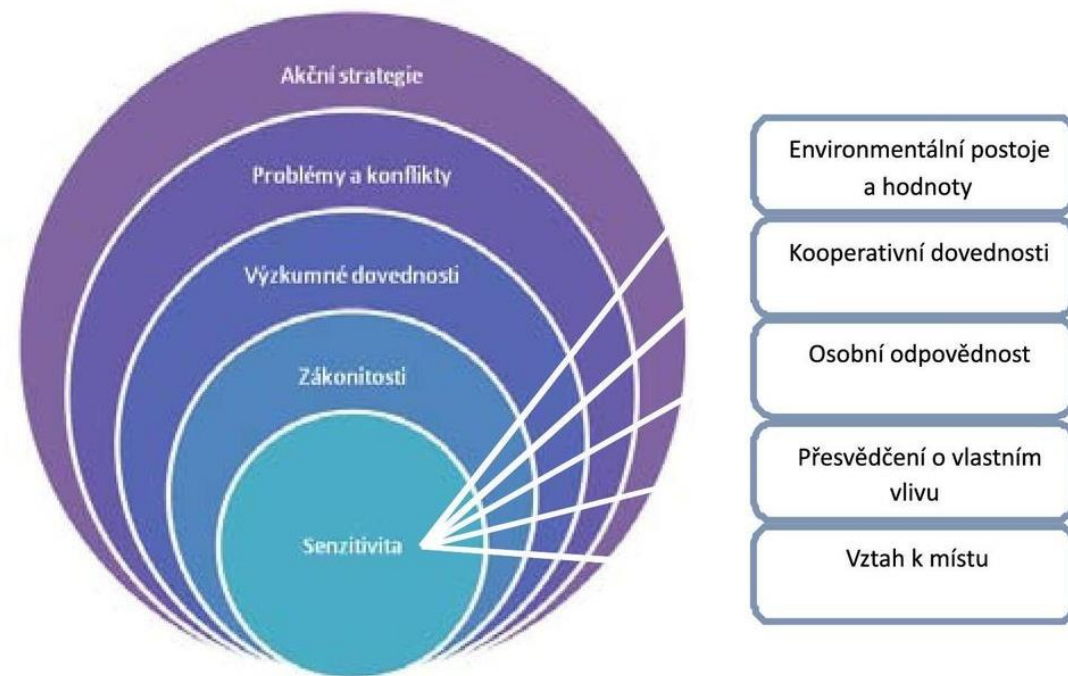
(Severoamerická asociace environmentální výchovy, překlad Daniš, 2013)

Kurikulární zakotvení EV

- RVP PV Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (zejména oblast Dítě a svět)
- DOVy – Doporučené očekávané výstupy
- Cíle a indikátory EVVO v ČR (Vztah k přírodě, Vztah k místu, Ekologické děje a zákonitosti, Environmentální problémy a konflikty a Připravenost jednat ve prospěch životního prostředí)

Vztah mezi klíčovými a propojujícími tématy:

„Cílem environmentální výchovy v mateřské škole je environmentálně senzitivní jedinec, mající přehled o základních environmentálních zákonitostech a toužící poznávat a objevovat své životní prostředí.“

Jak realizovat EV v MŠ? Jak být dobrým pedagogem a na co klást důraz?

- KLÍČOVÁ TÉMATA: environmentální senzitivita, environmentální znalosti a výzkumné dovednosti
- ZÁKLADEM JE: kvalitní a pozitivní kontakt s životním prostředím
- PEDAGOG: dostatečné vzdělání, aprobace, envi kurzy, aktuální témata, je kvalitním informačním filtrem, respektuje individualitu, zaměřuje se na prožitek, mění prostředí MŠ, spolupracuje s rodiči, je pozitivním vzorem, respektuje potřeby žáků

...v době před ekocentry...

- „Zde však nepomohou pouhé proklamace krásných úmyslů a postojů, ani demonstrace citových vztahů k živé přírodě, ale jen namáhavá, vytrvalá a obětavá práce. Nezbytná je zejména značná míra osobní odvahy k překonání mnoha nelehkých překážek pramenících z lidské bezohlednosti a ziskuchtivosti, z lhostejnosti a pohodlnosti, ale nejčastěji z nedostatečné informovanosti. A právě zde se dostáváme k jádru problému.“
(Burešová, 1988)

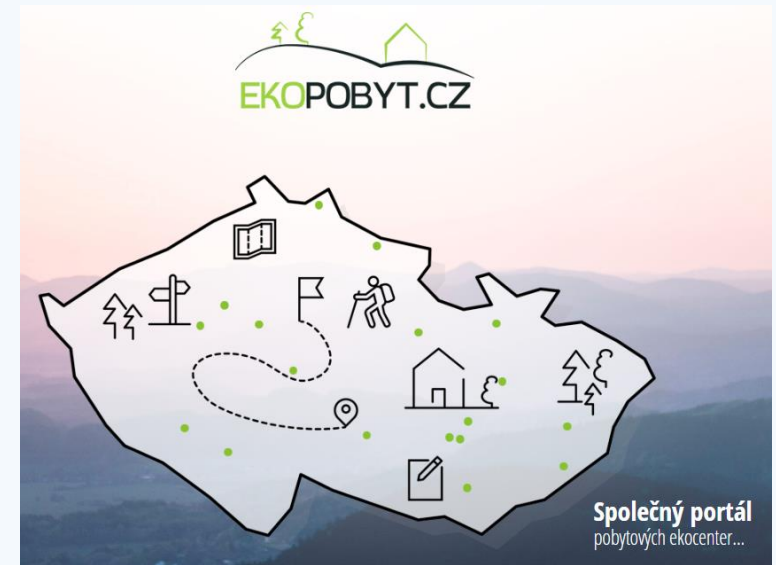
Ekocentra jejich vznik a význam

- V 90. letech boom ekostředisek (předchůdce skauting, Brontosaurus)
- Nejstarší ekocentra 1991 Lipka, 1994 SEVER, Chaloupky
- Obvykle jako vyvrcholení dlouhodobé činnosti po změně režimu
- První programy, semináře, pomůcky, zahraniční spolupráce
- Cílem VZDĚLÁVAT
- Pobytová střediska ekologické výchovy za jediný rok zrealizovala:

přes 130 000 žáků

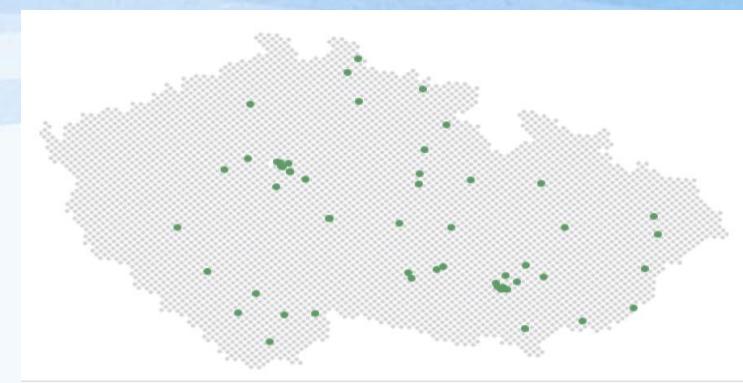
přes 10 000 pedagogů

- Ekocentra.cz (MŽP)
- Ekopobyt.cz (Pavučina)

Pavučina – síť středisek ekologické výchovy

- V roce 1996 založilo 8 členů
- Nyní 45 členů
- *Vize Pavučiny: Vzdělávání pro společnou budoucnost lidí a přírody.*
- *Pavucina-sev.cz*

Pavučina
Síť středisek ekologické výchovy

01/71 ZO ČSOP Koniklec
Vlkova 2725/34
13000 Praha 3

www.ekocentrumkoniklec.cz
info@ekocentrumkoniklec.cz
+420 222 948 758

Asociace místních potravinových iniciativ, o. p. s.
Na Břehu 766/27
19000 Praha 9

www.asociaceampi.cz
info@asociaceampi.cz
+420 774 683 833

Botič o. p. s.
Kubatova 32/1
10200 Praha 10

www.toulcuvdvur.cz
chvatalova@toulcuvdvur.cz
+420 271 750 548

Ekocentrum Podhoubí a Ekoškola Rozárka, mateřská škola, z. ú.
Pod Havránkou 12/2
17000 Praha 7 - Troja

www.podhoubi.cz
ekocentrum@podhoubi.cz
+420 241 490 204

EKODOMOV, z. s.
V Podbabě 2602/29b
16000 Praha 6

www.ekodomov.cz
info@ekodomov.cz
+420 234 697 402

Nadace Proměny Karla Komárka
Vinohradská 1511/230
10000 Praha 10

www.nadace-promeny.cz
info@nadace-promeny.cz
+420 773 654 317

Sdružení SRAZ – Společně za radostí a zdravím, z. s.
Kubatova 32/1
10200 Praha 10

www.sdruzenisraz.cz
sdruzenisraz@centrum.cz
+420 739 562 258

TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú.
Haštalská 17
11000 Praha 1

www.terezanet.cz
tereza@terezanet.cz
+420 224 816 868

MRKVIČKA A INFORMAČNÍ BULLETIN MRKVIČKA

- *Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy pro mateřské školy*
- *dlouhodobý celostátní program, realizuje Pavučina od roku 2007, zapojeno cca 900 mateřských škol ze všech krajů ČR*
- **SLUŽBY:**

- *4 rozesílky metodických a informačních materiálů včetně Informačního bulletinu MRKVIČKA*
- *Průběžné elektronické rozesílky aktuálních informací*
- *Možnost zvýhodněné inzerce o vašich projektech v rámci povinné publicity včetně Informačního bulletinu MRKVIČKA navíc*
- *Přístup do archivu e-bedrnik.cz (archiv Informačního bulletinu MRKVIČKA)*
- *Další regionální nabídky*

Nabídky ekocenter

- *Pobytové programy (3-5 denní pobyt na SEV)*
- *Výukové programy (cykly, krátkodobé programy, terenní programy)*
- *Vzdělávání učitelů (semináře, studium pro koordinátory EV)*
- *Poradenství (grantové příležitosti, ekologický provoz, biopotraviny, zahrady)*
- *Akce pro veřejnost*
- *Projekty, vzdělávací programy (Ekoškolka od 2015: eko-skolky.cz)*

Pobytové
programy

Výukové
programy

Vzdělávání
pedagogů

Poradenství

Akce pro
veřejnost

Projekty

Katalog nabídky programů pro MŠ

2019/2020

KRÁTKODOBÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY PRO
MATEŘSKÉ ŠKOLY

KRÁTKODOBÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

PROGRAMY S RUČNÍ VÝROBOU

**CELOROČNĚ
STROM**

90 – 120 min / 50 Kč

Kde všude využíváme dřevo? Kde se bere papír? Umíme udělat ze starého papíru nový? Dozvíme se něco o funkcích lesa a dřevěných výrobcích, ale hlavně si vyrobíme recyklovaný papír.

V programu: *Stromy a jejich plody – práce ve skupinách, Hmatky – poznej před po hmatu, Jak roste strom – dramatizace, Ruční výroba: recyklovaný papír (pro každé dítě)*

**CELOROČNĚ
JAK KRTEK KE KALHOTKÁM PŘIŠEL**

90 min / 50 Kč

Krtek a jeho kamarádi dětem přiblíží formou známé pohádky zpracování lnu a způsob výroby tkaniny. V jejím průběhu si děti prohlédnou skutečnou rostlinu ve všech fázích jejího zpracování, roztačí si kalhotky a uvidí práci na jednoduchém tkalcovském stavu.

V programu: *interaktivní divadlo*

Ruční výroba: *Papírové tkaní – varianta dle průběhujícího ročního období a souvisejících svrtných (jardička, kreslice, list, kap, vánoční ozdoba).*

KRÁTKODOBÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

NABÍDKA PROGRAMŮ V RÁMCI KAMPANĚ ČISTÁ OBEC, ČISTÉ MĚSTO, ČISTÝ KRAJ

Programy pro MŠ z Hradce Králové a blízkého okolí
LEDEN – ČERVEN 2020:

KAŠPÁREK RYBÁŘEM

60 min / zdarma (dotovnáno)

Program probíhá v rámci projektu „Čistá obec, Čisté město, Čistý kraj“ Spolu s každým, Hanou a ovečkou vyčistí děti rybník od odpadků, dají se, jak a kde odpadky vznikají a co se s nimi děje. Zobraží si na papíře a společně vymyslí co nejlepší využití všech odpadků. Na konkrétních příkladech se je naučí třdit.

V programu: *Kašpárek rybářem – pohádkový příběh s maňásky, Vjezd do obchodu – dramatizace, Kam patříš? – praktické třídění odpadků.*

Ně nyní si můžete objednat programy realizované **zdarma**, týkající se problematiky nakládání s odpady. Nabídka obsahuje ekologické výukové programy pro školy mateřských, základních a středních škol a vedení školních ekologických projektů či poradenskou činnost.

Programy jsou realizovány s finanční podporou v rámci kampaně „Čistá obec, Čisté město, Čistý kraj“ Počet programů, který je možná školám poskytnout zdarma je omezen. Objednejte si termíny co nejdříve!

Lenka Hronešová, tel. 739 203 209
e-mail: lenka.hronesova@ekologickavychova.cz

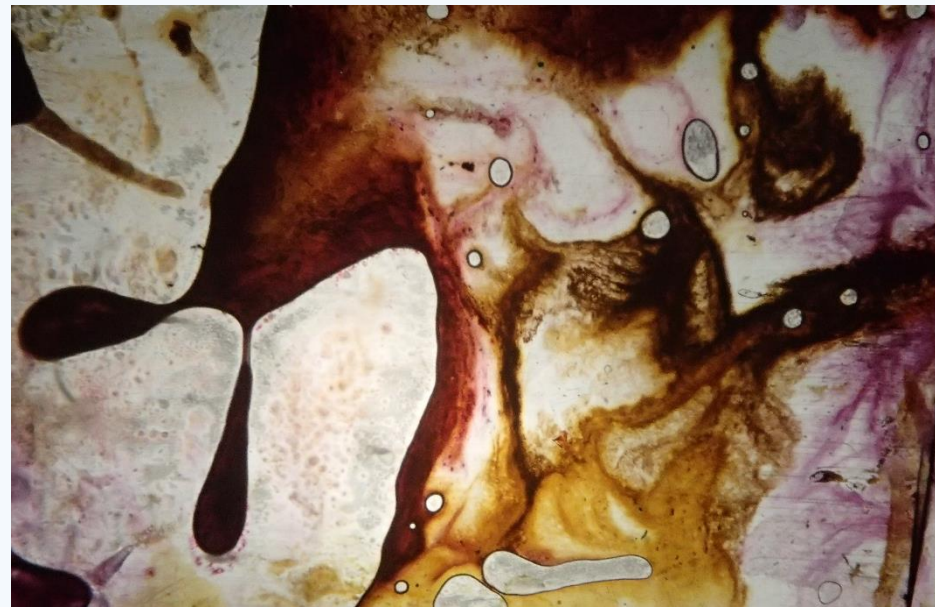
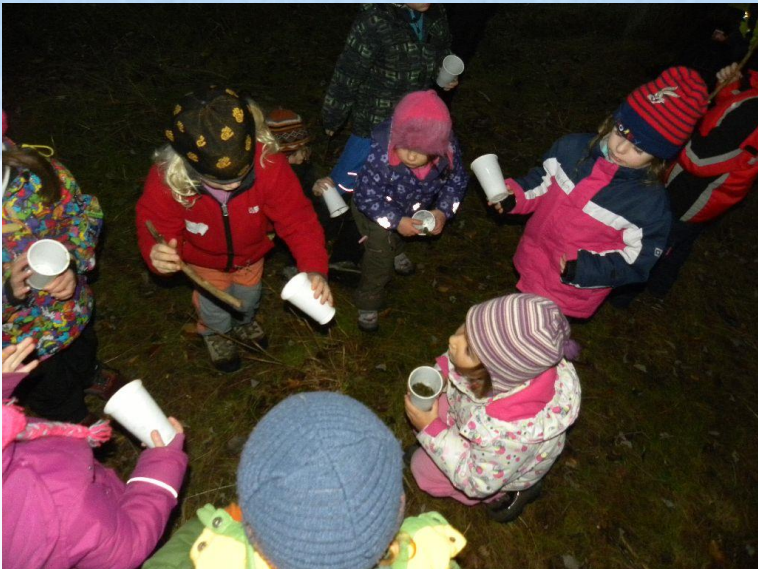

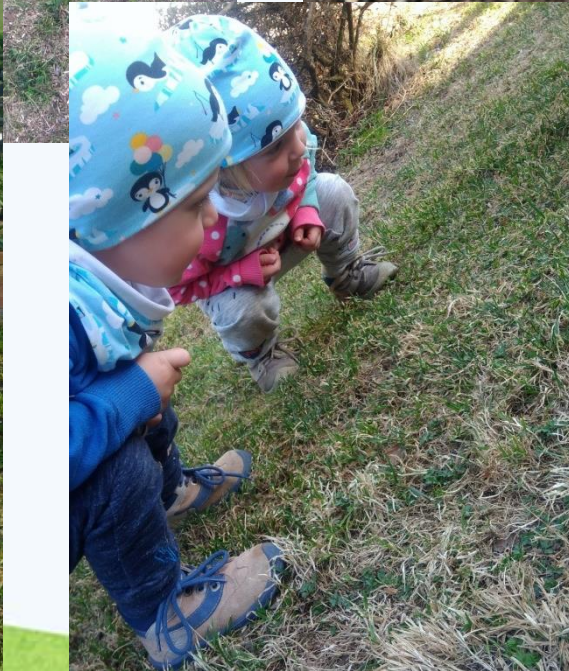
Pobytové a výukové programy pro MŠ

Biomonitoring s pedagogy

EVER

Nabídka pro studenty

VŠE ZDARMA!

17. - 19. 4. 2020

Ministerstvo životního prostředí
STATNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfp.cz

ÚČAST ZDARMA!

KDYKOLI!

Ministerstvo životního prostředí
STATNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfp.cz

POBYTOVÝ SEMINÁŘ PRO BUDOUCÍ UČITELE

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
ZBLÍZKA!
UŽIJTE SI TŘI DNY V KRÁSNÉM PROSTŘEDÍ
JARNÍCH KRKONOŠ, SE ZKUŠENÝMI LEKTORY EV

VÍCE INFO A ODKAZ K
PŘIHLAŠOVÁNÍ:
[WWW.FACEBOOK.COM/
SEVERUCITELUM](http://WWW.FACEBOOK.COM/SEVERUCITELUM)

STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY
SEVER
HORSKÁ 175 HORNÍ MARŠOV
SEVER.EKOLOGICKAVYCHOVA.CZ
SILVIE.KOZLOVSKA@EKOLOGICKAVYCHOVA.CZ

PRAXE, STÁŽE, KONFERENCE...

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
V AKCI!
PŘIJEĎTE SE PODÍVAT NA NAŠE VÝUKOVÉ
PROGRAMY, ŽÁKOVSKÉ KONFERENCE A SPOUSTU
DALŠÍCH AKČÍ V HORNÍM MARŠOVĚ, HRADCI
KRÁLOVÉ, LITOMĚŘICÍCH I JINDE!

VÍCE INFO A ODKAZ K
PŘIHLAŠOVÁNÍ:
[WWW.FACEBOOK.COM/
SEVERUCITELUM](http://WWW.FACEBOOK.COM/SEVERUCITELUM)

STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY
SEVER
HORSKÁ 175 HORNÍ MARŠOV
SEVER.EKOLOGICKAVYCHOVA.CZ
SILVIE.KOZLOVSKA@EKOLOGICKAVYCHOVA.CZ

NABÍDKA AKCÍ PRO STUDENTY VŠ - LS 2019/2020

ÚČAST ZDARMA, PŘÍPADNĚ UBYTOVÁNÍ, STRAVU A DOPRAVU SI HRADÍ STUDENT

Název akce	Datum konání	Čas konání	Místo konání	Věk účastníků	Max. počet studentů VŠ	Poznámka
Tetřívěk obecný - krkonošský ohrožený druh	25.2.	odpoledne	ZŠ Komenského Trutnov	1. - 3.tř.	2	simulační hra
EV v MŠ - ZÁKLADY	12.3.	16:00	SEVER HK, Pražská tř. 1/46, vchod z ulice Zelené	učitelky MŠ	2	vzdělávání učitelů
Budujeme pevný vztah k přírodě	16. - 20.3.		Sever Horní Maršov	3. tř	2	pobytová akce
Simulační hra Fishbanks, simulační hra Jak se žije v podnebí	18.3.		Špindlerův mlýn	gymnázium	2	simulační hra
	19.3.		Špindlerův mlýn	gymnázium	2	simulační hra
Budujeme pevný vztah k přírodě	23. - 25.3.		Sever Horní Maršov	3. tř	2	pobytová akce
Jak na environmentální výchovu společně - workshop pro studenty VŠ	24.3.	8 - 11	PdF Hradec Králové, katedra biologie, místnost 57	VŠ	neomezeno	Pedagogické dny UHK
Budujeme pevný vztah k přírodě	25. - 27.3.		Sever Horní Maršov	3. tř	2	pobytová akce
Objevujeme zákonitosti v přírodě	30.3. - 1.4.		Sever Horní Maršov	4.tř	2	pobytová akce
Sdíleci setkání škol D-DUR	31.3.	11 - 15	Praha, Skautský institut	8. - 9. třídy, SŠ	2	školy budou prezentovat
Objevujeme zákonitosti v přírodě	1. - 3.4.		Sever Horní Maršov	4.tř	2	pobytová akce
Babiččina půda-Velikonocce	2.4.	8:30	SEVER HK, Pražská tř. 1/46, vchod z ulice Zelené	MŠ	2	výukový program
Objevujeme zákonitosti v přírodě	6. - 8.4.		Sever Horní Maršov	5.tř	2	pobytová akce
Exkurze na Rýchory	6.4.	dopoledne	Horní Maršov	6.tř	2	exkurze
Babiččina půda-Velikonocce	7.4.	8:00	SEVER HK, Pražská tř. 1/46, vchod z ulice Zelené	2.tř.	2	výukový program
Les-přír. restaurace, Lesy v ohrožení, Strom	9.4.	8-12	SEVER HK, Pražská tř. 1/46, vchod z ulice Zelené	5.tř. - spec. škola	2	výukový program
Týden pro udržitelný život	14. - 17.4.		Sever Horní Maršov	prima	2	pobytová akce
Objevujeme zákonitosti v přírodě	15. - 17.4.		Sever Horní Maršov	5.tř	2	pobytová akce
Týden pro udržitelný život	20. - 24.4.		Sever Horní Maršov	kvarta	2	pobytová akce
DEN ZEMĚ	21.4.	9-14	Gočárovo nábřeží, HK	MŠ, 1.st.ZŠ	2	výukový program
DEN ZEMĚ	22.4.	9-14	Gočárovo nábřeží, HK	2.st.ZŠ, SŠ	2	výukový program
Týden pro udržitelný život	27. - 30.4.		Sever Horní Maršov	prima	2	pobytová akce
Žijeme společně	30.4.	dopoledne, 2x	OÁ Hradec Králové	SŠ	2	výukový program
Týden pro udržitelný život	4. - 7.5.		Sever Horní Maršov	prima	2	pobytová akce
Vodní biomonitoring	5.5.		Sever Horní Maršov	4.tř.	2	výukový program
Krkonošská řemesla	6.5.		Sever Horní Maršov	1.-5.tř.	2	výukový program
Přírodní zahrada	11.5.		Sever Horní Maršov	MŠ	2	výukový program
Budujeme pevný vztah k přírodě	11. - 15.5.		Sever Horní Maršov	5.tř	2	pobytová akce
Budujeme pevný vztah k přírodě	18. - 22.5.		Sever Horní Maršov	5.tř	2	pobytová akce
Týden pro udržitelný život	1. - 5.6.		Sever Horní Maršov	prima	2	pobytová akce
Týden pro udržitelný život	1. - 5.6.		Sever Horní Maršov	9.tř	2	pobytová akce
Šest pokladů - terénní program	7.6.	8:30 -12:00	PP Na Plachtě, Hradec Králové	6.tř.	2	výukový program
Týden pro udržitelný život	8. - 12.6.		Sever Horní Maršov	kvarta	2	pobytová akce
Terénní výuk. program	12.6.	10:00 - 14:00	Sever Horní Maršov	malotřídka 1. - 5. + MŠ	5	výukový program
Týden pro udržitelný život	15. - 19.6.		Sever Horní Maršov	kvarta	2	pobytová akce
Konference škol D-DUR	24.6.		?	8. - 9. třídy, SŠ	4	studentská konference
Letní kemp D - DUR	27. - 31.7.		Sever Horní Maršov	8. - 9. třídy	2	pobytová akce

Slib bylinkáře Krakonošovi

*"Slibuji při kočičkách na jívě, při
bledulích, co vítají jaro, při kořeni
hořce, že budu svého léčitelského
umění užívat ke prospěchu
živáčků, nikdy k jejich škodě. Že
nepoškodím rody bylin a nevezmu
víc, než je člověku potřeba."*

K přírodě přistupuj s láskou, radostí a respektem

Děkuji za pozornost.